REGIO FRUITDELTA RIVIERENLAND - AGENDERENDE INTEGRALE OPGAVENKAART

CONCEPT 24.08.2023

LEGENDA

Deze kaart is onderdeel van het regio-arrangement FruitDelta Rivierenland. De kaart visualiseert op hoofdlijnen de ruimtelijke opgaven, in combinatie met de karakteristieken van de ondergrond. De kaart is een hulpmiddel om opgaven integraal gebiedsgericht te beschouwen en deze in samenhang te agenderen en programmeren in het regio-arrangement. De opgaven worden in gebiedsprogramma's uitgewerkt. De kaart is nadrukkelijk geen volledige weergave van alle opgaven in de regio. Het is noodzakelijk om zorgvuldig om te gaan met de interpretatie en daarbij achterliggende documenten te raadplegen.

PERSPECTIEF VOOR LAND- EN TUINBOUW EN NATUUR

grondgebonden melkveehouderij op rivierkomgronden
doorontwikkeling bestaande sector, biodivers, klimaatadaptief, ruimte voor toekomstig waterbeheer

fruitteelt op oeverwallen en stroomruggen
doorontwikkeling sector, biodivers, klimaatadaptief, meer waterzelfvoorzienende teelt (droogte-aanpak)

(laan)boomteelt op oeverwallen en stroomruggen
doorontwikkeling sector, biodivers, klimaatadaptief, meer waterzelfvoorzienende teelt (droogte-aanpak)

Tree Centre Opheusden - Laanboom Centrum van Europa
versterken duurzaam samenwerkingsverband, unique selling point regio

glastuinbouw intensivering
concentratiegebieden Bommelerwaard, Tuil en Est, meer waterzelfvoorzienendheid, duurzame energie

glastuinbouw extensivering
kwaliteitsimpuls Bommelerwaard, herinrichtingsopgave

paddenstoelenteelt
doorontwikkeling sector, biodivers, klimaatadaptief

groen-blauw raamwerk netwerk voor biodiversiteit, waterbeheer, klimaatadaptatie en recreatie (GNN, GO, EVZ, N2000, KRW-wateren, landgoederen, bossen, 10% groen-blauwe dooradering, ...)

zoekrichting groen-blauwe dooradering fijnmazig netwerk landschapselementen, minimaal 10% dooradering aanvullend op raamwerk, lange binnendijkse linten en groene wiggen tussen kernen

toekomstbestendig, robuust riviersysteem
met veilige dijken en ruimte voor de rivier, netwerk voor natuur en scheepvaart en als landschapspark

PERSPECTIEF VOOR WONEN EN WERKEN

kern met groot centrumgebied voor regio
vergroten aanbod hoogwaardige stedelijke woonmilieus, versterking stedelijk voorzieningenniveau

kern middelgroot centrumgebied
vergroten woningaanbod, versterking voorzieningenniveau

kleine kernen en buurtschappen
maatwerk woningbouw en inzet op leefbaarheid

vastgestelde plannen woningbouw tot 2030
weergave van harde plannen (daarnaast zijn er plannen in procedure, en is er nog een zoekopgave)

+ ruimte voor landelijk wonen aan dijken, op oeverwallen en stroomruggen
ruimte voor nieuwe woonconcepten (o.a. herbestemming VAB) met kwaliteitsimpuls landschap

toekomstbestendige werklocaties (tot 2030)
doorontwikkeling lokale bedrijventerreinen op oeverwallen, focus inbreiding, klimaatbestendig, kwaliteit

XXL-Logistiek cluster Medel
onderzoeksopgave beschikbaarheid ruimte, bereikbaarheid, duurzaamheid en kwaliteit

PERSPECTIEF VOOR NETWERKEN

autosnelweg
verbeteren doorstroming autosnelwegen A2 en A15, ruimte houden voor toekomstige verbredingen

provinciale weg
verbeteren van doorstroming, oplossen lokale (veiligheids)knelpunten, landschappelijke inpassing

vaarweg
behoud bevaarbaarheid grote rivieren, focus Waal, verduurzaming scheepvaart

knooppunt/aansluiting autosnelweg met onderliggend wegennet
verbeteren capaciteit aansluiting Tiel i.v.m. XXL-Logistiek

spoorlijn

haven

fietsbrug
onderzoek aanleg fietsbrug Amsterdam-Rijnkanaal (Tiel-Neder Betuwe) en Lek (Culemborg)

onderstation elektranet/regel- en schakelstation elektranet

RES - kansrijke gebieden, status ambitie 2030

RES - kansrijke gebieden, status verkennen 2030

RES - reservegebied, status verkennen na 2030

WATER EN BODEM STUREND

zie voor opgaven ook Provinciaal Handelingsperspectief Water en Bodem Sturend in Gelderland, RAS, IRM, HWBP en Watervisie 2050 WSRL

toekomstbestendige dijken
met reservering toekomstige dijkversterkingen, ruimte voor biodiversiteit en recreatie

reservering ruimte voor de rivier (Barro)
mogelijke dijkterugverlegging ter vergroting uiterwaarden

klimaatrobuuste weteringen
verbrede weteringen (droogte-aanpak, piekberging), ruimte voor biodiversiteit en recreatie

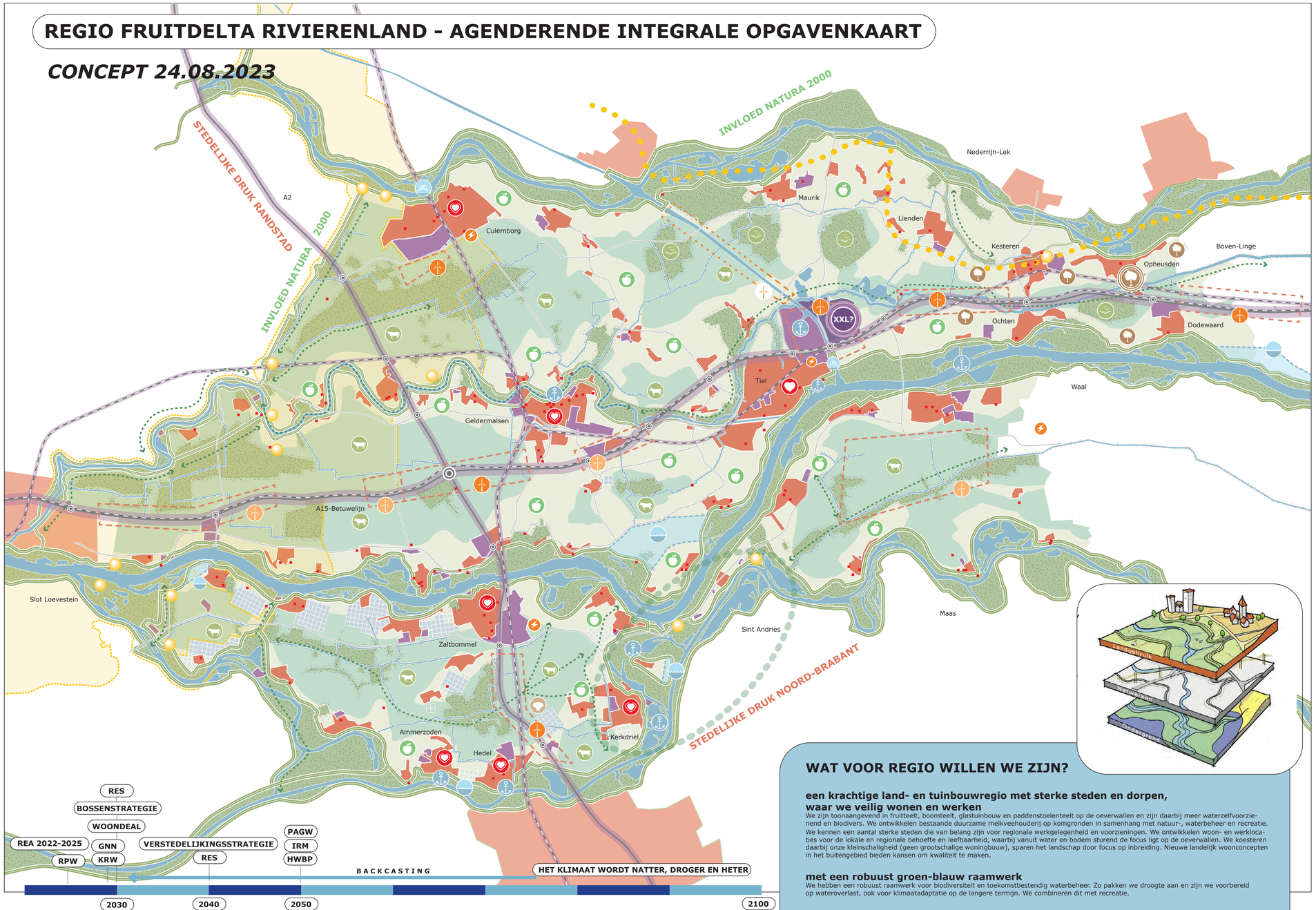
RUIMTELIJKE KWALITEIT, LANDSCHAP EN ERFGOED

behoud en versterking landschappelijke kwaliteit, diversiteit rivier-uiterwaard-oeverwal-kom
kwaliteitsimpuls landschap met o.a. Gonzend Rivierenland: realisatie landschapslinten tussen Lek en Maas, aandacht teeltondersteunende voorzieningen, inpassing bedrijventerreinen, dorpsranden en infra

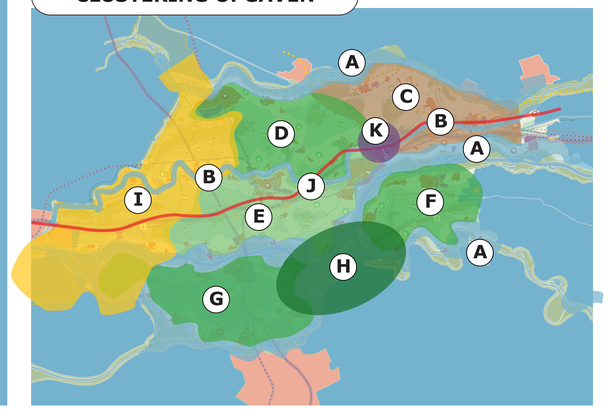
UNESCO Hollandse Waterlinies
behoud van universele waarden en ontwikkeling erfgoedlandschap (landbouw, natuur, water, recreatie)

Neder-Germaanse Limes
behoud van archeologische waarden en versterken beleefbaarheid

cultuurhistorische parels
behoud en ontwikkeling van beleefbaarheid erfgoed
kaart bevat een aantal regionale hoofdlijnen, voor nadere informatie zie provinciaal-gemeentelijk beleid

CLUSTERING OPGAVEN

OPZET INDELING GEBIEDSPROGRAMMA'S:
eerste opzet t.b.v. gesprek, indeling kan nog wijzigen

A. GEBIEDSAANPAK GROTE RIVIEREN
integraal riviermanagement + dijkversterking + natuurontwikkeling + watergebonden bedrijvigheid
B. GEBIEDSAANPAK BENEDEN-LINGE EN BOVEN-LINGE
klimaatbuffer + biodiversiteit + landschapsstructuur + recreatieroute
C. GEBIEDSAANPAK TIEL - NEDERBETUWE
droogte-aanpak fruitteelt + ontwikkeling boomteelt + groen-blauw netwerk + beleefbare Limes
D. GEBIEDSAANPAK CULEMBORG - TIEL
droogte-aanpak fruitteelt + ontwikkeling melkveehouderij + groen-blauw netwerk
E. GEBIEDSAANPAK TIELERWAARD WEST
droogte-aanpak fruitteelt + ontwikkeling melkveehouderij + groen-blauw netwerk
F. GEBIEDSAANPAK LAND VAN MAAS EN WAAL - WEST
droogte-aanpak fruitteelt + ontwikkeling melkveehouderij + groen-blauw netwerk + wind
G. GEBIEDSAANPAK BOMMELERWAARD
droogte-aanpak fruitteelt + melkveehouderij + groen-blauw netwerk + glastuinbouw + geothermie + wind
+ recreatie en toerisme + paddenstoelenteelt
H. GEBIEDSAANPAK SINT ANDRIES MET EILANDEN HEEREWAARDEN EN ALEM
natuur-, landschaps- en erfgoedontwikkeling + ontwikkelen toerisme en recreatie + rivierverruiming
I. GEBIEDSAANPAK HOLLANDSE WATERLINIES
ontwikkeling erfgoedlandschap + groen-blauw raamwerk + land- en tuinbouw + waterbeheer
+ toerisme/recreatie
J. ENERGIE CORRIDOR A15 - BETUWELIJN EN A2
verbeteren doorstroming autosnelwegen en verbeteren aansluitingen + wind
K. XXL LOGISTIEK TIEL
onderzoek ontwikkelmogelijkheden, klimaatadaptief, biodivers en met kwaliteit

INCLUSIEF:
- uitwerken gidsprincipes van Water en Bodem Sturend
- investeringen in ruimtelijke kwaliteit, landschap en erfgoed
- bijdragend aan regionale brede welvaart en welzijn
- ontwikkelen visie en beleid lange termijn verstedelijking en land- en tuinbouw i.r.t. klimaatverandering

WAT VOOR REGIO WILLEN WE ZIJN?

een krachtige land- en tuinbouwregio met sterke steden en dorpen, waar we veilig wonen en werken

We zijn toonaangevend in fruitteelt, boomteelt, glastuinbouw en paddenstoelenteelt op de oeverwallen en zijn daarbij meer waterzelfvoorzienend en biodivers. We ontwikkelen bestaande duurzame melkveehouderij op komgronden in samenhang met natuur-, waterbeheer en recreatie.
We kennen een aantal sterke steden die van belang zijn voor regionale werkgelegenheid en voorzieningen. We ontwikkelen woon- en werklocaties voor de lokale en regionale behoefte en leefbaarheid, waarbij vanuit water en bodem sturend de focus ligt op de oeverwallen. We koesteren daarbij onze kleinschaligheid (geen grootschalige woningbouw), sparen het landschap door focus op inbreiding. Nieuwe landelijk woonconcepten in het buitengebied bieden kansen om kwaliteit te maken.

met een robuust groen-blauw raamwerk

We hebben een robuust raamwerk voor biodiversiteit en toekomstbestendig waterbeheer. Zo pakken we droogte aan en zijn we voorbereid op wateroverlast, ook voor klimaatadaptatie op de langere termijn. We combineren dit met recreatie.

(inter)nationaal goed verbonden

We benutten de grote rivieren voor scheepvaart en watergebonden bedrijvigheid, zorgen voor goede doorstroming op de A2, A15 en het onderliggend wegennet. De infrastructuur wordt goed ingepast. We investeren in een hoogwaardig openbaar vervoernetwerk en goede (snel)fietsverbindingen voor lokale bereikbaarheid.

met duurzame energie

We willen minder energie verbruiken en de energie die wordt gebruikt lokaal en duurzaam opwekken. Het toekomstbestendig maken van de energievoorziening in Rivierenland is essentieel. We gaan op zoek naar nieuwe energiebronnen zoals elektriciteit uit zon en wind en warmte uit andere bronnen dan aardgas. We zoeken oplossingen voor het probleem van netcongestie en ontwikkelen een energiesysteem dat past bij het karakter en de toekomstige behoeften van de regio.

voorbereid op een toekomst met meer wateroverlast, droogte en hitte

We hebben aantrekkelijke en goed leefbare kernen waar het goed wonen, werken en recreëren is. We nemeen beperkingen van wateroverlast, droogte en hitte integraal mee als ontwerpuitgangspunt bij de (her)inrichting van onze kernen. Met groen en water als bouwstenen zorgen we ervoor dat onze bestaande en nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen gewapend zijn tegen wateroverlast en hittestress. Daarnaast is de hoofdinfrastructuur van onze (snel)wegen, spoorwegen en watergangen klimaatrobuust ingericht.
De land- en tuinbouw is zo ingericht dat het zo min mogelijk last heeft van de gevolgen van wateroverlast, droogte en hitte. Denk aan waterzelfvoorzienendheid en toepassing van klimaatbestendige teelten.
We zetten in op het behouden en versterken van (natte) natuur, het vergroten van de biodiversiteit en het zoeken van nieuwe natuurdoelen op andere plekken. Deze groenblauwe dooradering faciliteert berging en voorraad van zoet water voor de functies in het gebied en is tevens aantrekkelijk voor natuur en recreatie. We beschermen onze kostbare zoetwatervoorraad in de ondergrond.
Bij het toewerken naar deze ambities is water en bodem een belangrijk sturend principe. We benutten continue slimme combinaties van oplossingsrichtingen en multifunctionbeeel ruimtegebruik.

voortbouwend op de historisch gegroeide identiteit

We investeren in landschapskwaliteit; uiterwaarden als landschapspark, meer beplanting op oeverwallen, openheid en natte natuur in kommen. Bedrijventerreinen worden goed ingepast. We zorgen voor onze historische parels, benutten deze voor recreatie en toerisme en investeren in de Hollandse Waterlinies als landschap van wereldklasse en maken de ondergrondse Limes beleefbaar.

in brede welvaart en welzijn

Kleine gemeenschappen zijn onze kracht en identiteit, ontwikkelingen passen bij de maat en schaal van onze regio en dragen bij aan de leefbaarheid en komen met lokale betrokkenheid tot stand. We proberen naast bereikbaarheid en betaalbaarheid van regionale voorzieningen, met name op het gebied van wonen en zorg, in onze (centrum)steden te behouden en liefst te versterken.